

ส่วนนักศึกษาชาวกัมพูชา พบว่ามีการเปิดรับเพื่อนชาวไทยพอสมควร ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้การใช้ภาษาไทย และปรึกษาปัญหาต่างๆ ไป นอกจากนั้นยังพบปัญหาด้านการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษระหว่างนักศึกษาชาวกัมพูชา กับนักศึกษาไทย ส่วนเพื่อนคนกัมพูชานั้น พบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นเพื่อนสนิทเพราะนักศึกษาที่มาจากประเทศกัมพูชามีจำนวนไม่มากนัก จึงทำให้ทุกคนสนิทสนมกัน

นอกจากเพื่อนชาวไทยซึ่งเป็นบุคคลต่างวัฒนธรรม ในฐานะคู่สื่อสารแล้ว จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า นักศึกษาชาวลาวและนักศึกษาชาวกัมพูชา มีการปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์/บุคลากรของหน่วยงานวิเทศสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการปรับตัวทั้งในเรื่องการเรียน และการใช้ชีวิต

3.3 การเปิดรับสื่อมวลชนไทย ได้แก่ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ละคร เพลง ภาพยนตร์ และสื่อใหม่ (New Media) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่านักศึกษา มีการเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับตัว ส่วนช่องโทรทัศน์ของไทย ที่เปิดรับโดยส่วนใหญ่จะเป็นช่อง 3 และช่อง 7 ซึ่งนักศึกษบางคนใช้เป็นข้อมูลการเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม และให้ความเพลิดเพลิน

นอกจากนั้น นักศึกษาบางส่วนมีการเปิดรับสื่อมวลชนของตนเพื่อคลายความคิดถึงบ้าน เช่น นักศึกษาชาวลาว มีการเปิดรับช่องทีวีลาวสตาร์ ภาพยนตร์ของลาวเรื่อง *สหายดีหลวงพระบาง* *ไม่มีคำตอบจากปากเซ* *ฮักอีหลี* *ฮักอำหล้า* และ *ผ้าพันคอแดง* และเพลงของลาว

อภิปรายผลการวิจัย

1. กระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- สภาพแวดล้อมของสังคมและวัฒนธรรมไทยงานวิจัยเรื่องนี้พบว่านักศึกษาชาวลาวส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เพราะบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันง่ายต่อการติดต่อสื่อสาร และการใช้ชีวิตที่ไม่ต้องปรับตัวมากนัก ผลการวิจัยสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์เรื่องการสื่อสารและการปรับตัวทางวัฒนธรรมของคนไทยที่เข้าร่วม

โครงการเวิร์คแอนด์สโกลิเคียวซ์ฯ ไทย-ออสเตรเลีย สรุปลักษณ์ (2552) พบว่าคนไทยที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการเปิดรับเพื่อนสนิทสัญชาติไทยมากที่สุด และเพื่อนสนิทสัญชาติจีนใกล้เคียงกับการเปิดรับเพื่อนสนิทสัญชาติออสเตรเลีย เพราะให้ความรู้สึกว่าการติดต่อสัมพันธ์กับคนชาติเดียวกันย่อมเป็นการง่ายกว่าการติดต่อสัมพันธ์กับคนต่างชาติหรือต่างวัฒนธรรม โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของการรู้จักด้วยการมองหาความคล้ายคลึงกัน (Perceived Similarity) ความเหมือนจะเป็นสิ่งดึงดูดใจเบื้องต้นที่จะทำให้เกิดการติดต่อสัมพันธ์กัน ความเหมือนอาจมาจากประเทศเดียวกัน มีความสนใจ และมีทัศนคติเหมือนกัน ซึ่งเมื่อผ่านระยะแรกเริ่มของสัมพันธภาพ วัฒนธรรมไม่ใช่องค์ประกอบสำคัญที่จะกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นขึ้น แต่ความพึงพอใจในตัวบุคคลจะเป็นสิ่งดึงดูดที่สำคัญ ดังนั้น นักศึกษาชาวลาว จำนวน 9 คน (ร้อยละ 52.94) จึงเลือกมาศึกษาที่ประเทศไทย เพราะมองว่าลักษณะวัฒนธรรมสภาพแวดล้อมของสังคม และเชื้อชาติที่สะท้อนลักษณะของกายภาพ เช่น สีผิว สีผม รูปร่าง และหน้าตาที่มีความคล้ายคลึงกัน รวมถึงลักษณะภาษาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้รู้สึกว่าการติดต่อสื่อสาร การปรับตัวทางวัฒนธรรม และการสร้างความสัมพันธ์กับชาวไทยนั้นเป็นเรื่องง่ายกว่าการสร้างความสัมพันธ์กับคนชาติอื่น

2. องค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- ภูมิหลัง จากการสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษชาวลาวพบว่าภูมิหลังเป็นองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการปรับตัวทางวัฒนธรรมได้ดี ได้แก่ การมีโอกาสได้ติดต่อกับคนต่างชาติบ่อยๆ และมีประสบการณ์เคยอยู่ต่างประเทศมาก่อน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเรื่องลักษณะและปัญหาการสื่อสารต่างวัฒนธรรมในบรรณานุกรมชาติในประเทศไทย เมตตา วิวัฒนาบุญ (2536) ที่ได้ตั้งข้อสังเกตว่าหากบุคคลมีโอกาสได้ติดต่อกับคนต่างชาติบ่อยๆ ได้คุ้นเคย หรือศึกษาวัฒนธรรมอื่นๆ